

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : B.02.0.002-610- 3959

31/12/2012

Konu : 7/12979 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/12/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00/97172 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki Kütahya Milletvekili Alim Işık tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/12979 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

Ek: BDDK'nın 27/12/2012 tarih ve
27100 sayılı yazısı ve ekleri (4 sayfa)

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

Sayı : B.02.1.BDK.0.30.01.00-610/ 27100
Konu : Soru önergesi

27 Aralık 2012

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Ali BABACAN)

İlgi: 12.12.2012 tarih ve B.02.0.002-610-3771 sayılı evrak akış ve talimat formu.

İlgide kayıtlı evrak akış ve talimat formu ekinde gönderilen Kütahya Milletvekili Prof.Dr. Alim IŞIK'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğu 12979 sayılı soru önergesinde yer alan sorulara ilişkin cevabımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Mukim ÖZTEKİN
Başkan/

EK: 1 (3 sayfa)

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Ali BABACAN)
27.12.2012
3959

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ PROF.DR. ALİM İŞİK'IN
12979 SAYILI SORU ÖNERGESİ:

Soru 1) Halen ülkemizde faaliyet gösteren Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin sayıları ne kadardır?

Soru 2) Bu şirketlerin yerli, yabancı ortaklı ve yabancı sermayeli olanlarının sayıları nasıldır?

Cevap 1-2) Banka dışı mali sektörde, 20.12.2012 tarihi itibariyle **79** faktoring şirketi, **31** finansal kiralama şirketi, **13** finansman şirketi faaliyet göstermektedir. Banka dışı mali sektörde faaliyet gösteren toplam 123 faktoring, finansal kiralama ve finansman şirketi arasında %10'dan fazla doğrudan paya sahip yabancı ortağı olan şirket sayısı 21'dir. Yabancı ortakların 7 tanesi Almanya, 4 tanesi Fransa, 2 tanesi İsveç, 2 tanesi Amerika Birleşik Devletleri, 1 tanesi İngiltere, 1 tanesi Hollanda, 1 tanesi Lüksemburg, 1 tanesi İskoçya, 1 tanesi Suudi Arabistan, 1 tanesi Kuveyt-Bahreyn menşelidir.

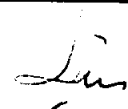
Soru 3) Anılan şirketlerin çalışmalarına ilişkin denetimler kimler tarafından ve nasıl yapılmaktadır?

Soru 4) Şimdiye kadar yapılan denetimlerde ne tür aksaklıklar tespit edilmiş ve ne gibi işlemler yapılmıştır?

Cevap 3-4) Şirketlerin denetimi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) yerinde inceleme yapmaya yetkili personeli tarafından yürütülmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı fiilleri tespit edilen şirketlere, faaliyet izninin iptali de dâhil olmak üzere idari yaptırımlar uygulanmaktadır. 01.01.2006 tarihinden itibaren, mevzuata aykırılıkları tespit edilen 15 finansal kiralama, 25 faktoring ve 4 finansman şirketi hakkında toplam 853 bin TL idari para cezası uygulanmış, 53 finansal kiralama, 31 faktoring ve 1 finansman şirketinin ise faaliyet izinleri Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu kararlarıyla iptal edilmiştir.

Soru 5) Anılan şirketlerin 2002, 2011 ve 2012 yıllarına ait sermaye miktarları, işlem hacimleri ve müşteri sayıları ile Türkiye ekonomisi içindeki yerlerine ilişkin göstergeleri nasıldır?

Cevap 5) Faktoring sektöründe 2002 yılında faktoring işlemlerinden alacaklar 1,6 milyar TL iken, 2011 yılı Aralık döneminde 14,2 milyar TL'ye, 2012 yılı Eylül döneminde ise 16,3 milyar TL'ye, finansal kiralama sektöründe finansal kiralama işlemlerinden alacaklar 2002 yılında 2,9 milyar TL iken, 2011 yılı Aralık döneminde 14,2 milyar TL'ye, 2012 yılı Eylül döneminde ise 19,8 milyar TL'ye, finansman sektörünün 2002 yılında kullandığı finansman kredileri 429 milyon TL iken, 2011 Aralık döneminde 8,3 milyar TL'ye, 2012 yılı Eylül döneminde ise 10,6 milyar TL'ye yükselmiştir.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

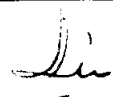
Factoring şirketlerinin 2002 yılındaki ödenmiş sermayesi 347 milyon TL iken, 2011 Aralık döneminde 1,3 milyar TL'ye, 2012 yılı Eylül döneminde ise 1,5 milyar TL'ye, finansal kiralama şirketlerinin 2002 yılındaki ödenmiş sermayesi 244 milyon TL iken, 2011 yılı Aralık döneminde 1,9 milyar TL'ye, 2012 yılı Eylül döneminde ise 2,2 milyar TL'ye, finansman şirketlerinin 2002 yılındaki ödenmiş sermayesi 103 milyon TL iken, 2011 Aralık döneminde 343 milyon TL'ye, 2012 yılı Eylül döneminde ise 579 milyon TL'ye yükselmiştir.

2011 yılı Aralık döneminde sırasıyla, 66.468, 43.294 ve 328.422 müşterisi olan faktoring, finansal kiralama ve finansman şirketlerinin müşteri sayıları 2012 yılı Eylül döneminde 67.788, 43.992 ve 367.350 seviyesine ulaşmıştır.

Soru 6) Anılan şirketlere ilişkin temel veri veya göstergelerin 2002-2012 dönemindeki değişimi hükümetinizce nasıl değerlendirilmektedir?

Soru 7) Anılan şirketlerin son yıllardaki faaliyetlerinde, herhangi bir nedenle bankalardan kredi temin edemeyen vatandaşlarımızın sayısındaki artışın ve borçlanma artışının etkileri nasıl olmuştur?

Cevap 6-7) Faktoring, finansal kiralama ve finansman şirketlerinin son yıllardaki faaliyetlerinde, herhangi bir nedenle bankalardan kredi temin edemeyen vatandaşlarımızın sayısındaki artışın veya borçlanma artışının etkisi olduğuna dair bir inceleme raporu, somut bir tespit veya sayısal veri BDDK'da bulunmamaktadır. Buna karşın, yukarıda yer alan 2002-2012 yılları arasındaki değişim de göstermektedir ki, banka dışı mali kuruluşlar özellikle KOBİ'lerin kısa vadeli kaynak ihtiyaçlarının karşılanmasında finansal aracılık rollerini arttırmışlar, mali piyasaların derinleşmesinde, ülkemiz ekonomisinin kalkınmasında, yeni sanayilerin doğmasında ve güçlenmesinde rol oynamışlardır. Ayrıca, 01.01.2006 tarihinden itibaren BDDK'nın denetim ve gözetimine giren söz konusu şirketlerin kredibilitelerinin artırılması, finans sektöründe bulunmanın gerektirdiği sorumluluk, dikkat, ciddiyet, dürüstlük ve özenle faaliyetlerini sürdürmeleri, başka bir deyişle, şirketlere kurumsal bir yapı kazandırılması amaçlanmıştır. Banka dışı mali sektörün gelişimine imkân verecek, rekabet eşitliğini sağlayacak ve sektöre ilişkin önyargıları bertaraf edecek düzenleyici hükümler getirilerek, şirketlerin etkin ve sağlıklı işleyen bir sistem içerisinde faaliyette bulunmaları amacıyla hazırlanarak 13.12.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile de şirketler "finansal kuruluş" statüsüne kavuşmuşlardır.

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Kurul İşleri ve Kararlar Müdürlüğü)

Soru 8) Anılan şirketlerin ülkemizdeki faaliyetlerinin yıllık nominal faiz oranının birkaç puan üzerinde bir faiz oranıyla sınırlandırılmasına yönelik bir düzenleme yapılması sağlanabilir mi?

Cevap 8) Bugün itibariyle, şirketlerin faaliyetlerinde uygulayacakları faiz oranları serbestçe belirlenmektedir. Diğer taraftan, 6361 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında *"Bakanlar Kurulu, Türkiye'de kurulu finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri ve şubelerin ödünç para verme işlemlerinde uygulayacakları azami faiz oranlarını ve diğer menfaatlerinin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir. Bakanlar Kurulu, bu yetkilerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredebilir."* hükmü yer almaktadır.

Soru 9) Anılan şirketlerin faaliyetlerine yönelik olarak şimdiye kadar hükümetinize ulaşan önemli şikâyetler hangileridir?

Soru 10) Bu şikâyetler konusunda şimdiye kadar ne gibi işlemler yapılmış ya da önlemler alınmıştır?

Cevap 9-10) BDDK'ya gelen ihbar ve şikâyetler üzerine veya mutad denetimler sırasında yapılan incelemelerde sahtecilik/tefecilik suçuna ilişkin tespitlerde bulunan 19 farklı şirket yetkilisi hakkında ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına bildirimde bulunulmuştur. Bununla birlikte, BDDK veya Hazine Müsteşarlığı tarafından verilen bir yetkisi olmaksızın, faktoring şirketi izlenimi vererek ödünç para verme faaliyetinde bulunan gerçek/tüzel kişiler ile bunların sorumluları hakkında da Cumhuriyet Başsavcılıklarına bildirimde bulunulmaktadır.

